REZOLUCIJA (EU) 2021/1657 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 29. travnja 2021.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) za financijsku godinu 2019.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) za financijsku godinu 2019.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0098/2021),

A. budući da je, prema njezinu izvještaju o prihodima i rashodima [1], konačni proračun Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) („Agencija”) za financijsku godinu 2019. iznosio 288 403 000 EUR, što je znatno povećanje od 40,23 % u odnosu na 2018. godinu; budući da je povećanje bilo povezano s iznosom prenesenim iz 2018. i povećanjem radnog opterećenja i osoblja, budući da se proračun Agencije gotovo isključivo financira iz proračuna Unije;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2019. („izvješće Revizorskog suda”) naveo da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. žali zbog toga što je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2019. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 44,51 %, što je pad od 30,67 % u odnosu na 2018.; primjećuje da je do niske stope izvršenja došlo zbog neusklađenosti proračunskog planiranja za nove zadaće, kako je prikazano u odgovarajućim zakonodavnim financijskim izvještajima koje je pripremila Komisija, sa stvarnim datumom stupanja na snagu relevantnih pravnih akata ili dovršetkom naknadnih akata, kao i zbog kasnog donošenja i stupanja na snagu određenih pravnih akata; prima na znanje da je zbog niske razine stope izvršenja proračuna Agencija Komisiji vratila 66 milijuna EUR odobrenih sredstva za plaćanja, uključujući 23 milijuna EUR koji nisu zatraženi u trenutku donošenja proračuna, te je prenijela 159 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza, što je odobrio upravni odbor; napominje da to dovodi u pitanje pretpostavke planiranja u zakonodavnim financijskim izvještajima koje je pripremila Komisija; napominje da je uključivanje znatnog iznosa sredstava u proračun za provedbu zakonodavstva koje još nije doneseno ozbiljan rizik za učinkovito korištenje odobrenim sredstvima, posebno za ona odobrena sredstva koja Agencija nije zatražila; napominje da je Revizorski sud izvijestio o problemu izvršenja proračuna i za financijsku godinu 2018.; prima na znanje da se, prema odgovoru Agencije, rizici povezani s unosom sredstava u proračun Agencije za zakonodavstvo koje još nije doneseno sustavno prijavljuju upravnom odboru; poziva Agenciju da zajedno s Komisijom poradi na tome da se proračunsko planiranje uskladi s vremenom donošenja relevantnih zakonskih akata; poziva Komisiju da u što ranijoj fazi uključi Agenciju u pripremu odgovarajućih zakonodavnih financijskih izvještaja; nadalje napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 92,28 %, što je smanjenje od 1,80 % u usporedbi s 2018.;

2. prima na znanje da je, kada je riječ o daljnjem postupanju u vezi s primjedbom tijela nadležnog za davanje razrješnice iz prethodne godine koja se odnosi na ugovor o izgradnji novih ureda Agencije u Strasbourgu, Agencija 15. svibnja 2018. i 15. veljače 2019. podnijela odgovore pri Prvostupanjskom sudu u Strasbourgu te da su pregovori u cilju postizanja izvansudske nagodbe ponovno započeli u travnju 2019.; prima na znanje da je između prosinca 2019. i travnja 2020. održana druga razmjena podnesaka u oba predmeta pred Upravnim sudom u Strasbourgu (financijski zahtjev i zahtjev za sudsko preuzimanje) te da je Upravni sud 20. svibnja 2020. potvrdio da je za oba predmeta završila faza koja prethodi sudskom postupku; napominje da su saslušanja za oba predmeta

[1] SL C 107, 31.3.2020., str. 172.

održana 23. srpnja 2020. i da je upravni sud u potpunosti odbio oba zahtjeva; napominje da je 22. rujna 2020. podnositelj zahtjeva podnio dvije žalbe upravnom žalbenom sudu u Nancyju; napominje da je rok u kojem Agencija mora podnijeti prigovore upravnom žalbenom sudu u Nancyju bio 10. veljače 2021.; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti čim upravni žalbeni sudu u Nancyju donese presudu;

Uspješnost

3. pozdravlja činjenicu da se Agencija koristi određenim alatima kao što su ključni pokazatelji uspješnosti za procjenu dodane vrijednosti njezinih aktivnosti i poboljšanje upravljanja proračunom, kao što su broj utvrđenih kritičnih nedostataka tijekom sigurnosnih ispitivanja, postotak utvrđenih sigurnosnih rizika obrađenih osiguranim sigurnosnim kontrolama i omjer aktivnosti utvrđenih u provedenom godišnjem programu rada ili prema rasporedu;

4. podsjeća Agenciju na potrebu da redovito preispituje i ažurira svoj sustav mjerenja uspješnosti i ključne pokazatelje uspješnosti kako bi osigurala svoj učinkovit doprinos politikama Unije i stručnost na razini Unije; potiče Agenciju da pažljivo analizira rezultate mjerenja uspješnosti i da tu analizu koristi za poboljšanje svoje strategije i planiranje aktivnosti;

5. ističe da Agencija znatno doprinosi sigurnijoj Europi jamčenjem najvišeg stupnja sigurnosti informacija i zaštite podataka koji su joj povjereni, pružanjem visokokvalitetnih usluga i pomaganjem u usklađivanju tehnoloških sposobnosti država članica s njihovim potrebama; skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih mjera kako bi se izbjegao svaki rizik za obrađene informacije; podsjeća da je novim mandatom Agencije koji je stupio na snagu u prosincu 2018. povećan kapacitet Agencije za poboljšanje postojećih i razvijanje novih informacijskih sustava; podsjeća da je 2019. bila prva puna godina nakon stupanja na snagu Uredbe (EU) 2018/1726 ([2]) i pozdravlja napore koje je Agencija uložila kako bi se prilagodila tim novim pravilima;

6. sa zadovoljstvom prima na znanje da Agencija nastoji osigurati troškovnu učinkovitost i ekonomiju razmjera udruživanjem resursa s drugim agencijama i preko njih i to sudjelovanjem u međuinstitucijskim pozivima na podnošenje ponuda i ugovorima s drugim pružateljima usluga kako bi se smanjili administrativni troškovi i izbjeglo udvostručavanje horizontalnih usluga; potiče Agenciju da svoje sudjelovanje u međuinstitucijskoj suradnji poveća i na područje kibersigurnosti ili ekološke tranzicije; prima na znanje da Agencija blisko surađuje s agencijama u području pravosuđa i unutarnjih poslova te da su uspostavljeni radni dogovori i planovi suradnje s Europskim potpornim uredom za azil, Agencijom Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu, Agencijom Europske unije za provedbu zakona i suradnji, Agencijom Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva, Agencijom Europske unije za temeljna prava, Agencijom Europske unije za kibersigurnost i Europskom agencijom za graničnu i obalnu stražu; podupire i poziva Agenciju da nastavi povećavati suradnju i razmjenu dobrih praksi s drugim agencijama Unije u cilju poboljšanja učinkovitosti, posebno u područjima kao što su ljudski resursi, upravljanje zgradama, informatičke usluge i sigurnost;

7. napominje, u svjetlu opažanja i napomena koje je u okviru razrješnice za 2018. dalo tijelo nadležno za davanje razrješnice, da Agencija upravlja trima zasebnim, neintegriranim opsežnim informatičkim sustavima te da su različiti vremenski okviri razvoja i ograničenja koja proizlaze iz različitih pravnih okvira za upravljanje tim sustavima razlozi zbog kojih su ti informatički sustavi izgrađeni odvojeno i nisu integrirani; prima na znanje da je Agencija pokrenula natječaj za transverzalni tehnički okvir kojim bi se znatno povećala učinkovitost i ekonomija razmjera te bolje odražavala nova organizacijska struktura operativnog odjela i poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnica obavijesti o postignutom napretku;

8. prima na znanje da je Agencija 2019. pokrenula korporativni program transformacije pod nazivom eu-LISA 2.0 kako bi se organizacija Agencije uskladila s njezinim novim mandatom i odgovornostima, jamčeći pritom da projekt reorganizacije bude otvoren, transparentan i da uključuje zaposlenike Agencije; prima na znanje da je Agencija 1. rujna 2019. dovršila izmjenu svoje organizacijske strukture i da su osmišljene i provedene potpuno nove strukture organizacijske matrice za odjel za operacije i odjel za korporativno upravljanje;

9. pozdravlja novu organizacijsku strukturu koju je Agencija uspostavila kako bi ojačala kapacitete potrebne za operativno planiranje i povezanu javnu nabavu, uključujući pružanje pravne i tehničke pomoći; međutim, poziva na ulaganje dodatnih napora kako bi se zajamčila usklađenost s pravilima javne nabave i na točniji unutarnji nadzor i izvješćivanje;

([2]) Uredba (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011. (SL L 295, 21.11.2018., str. 99.).

10. pozdravlja napredak postignut u pogledu preporuka Revizorskog suda iz prethodnih godina i činjenicu da od početka 2019. Agencija objavljuje oglase za slobodna radna mjesta na internetskim stranicama Europskog ureda za odabir osoblja;

Kadrovska politika

11. sa zabrinutošću napominje da je na dan 31. prosinca 2019. bilo izvršeno samo 89,53 % plana radnih mjesta, tj. imenovano je 154 privremenih djelatnika od 172 privremenih djelatnika koji su odobreni u okviru proračuna Unije (u odnosu na 136 odobrenih radnih mjesta 2018.); također primjećuje da je 2019. za Agenciju radilo 61 ugovornih djelatnika i 8 upućena nacionalna stručnjaka;

12. sa zabrinutošću prima na znanje prijavljenu rodnu neravnotežu među višim rukovodećim osobljem, među članovima upravnog odbora (50 muškaraca i 8 žena) i osobljem u 2019.; poziva Agenciju da uloži više napora u postizanje rodne ravnoteže na svim razinama; traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost osiguranja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Agencije;

13. potiče Institut da nastavi s razvojem dugoročnog okvira politike ljudskih resursa koji se bavi ravnotežom između poslovnog i privatnog života, cjeloživotnim usmjeravanjem i razvojem karijere, rodnom ravnotežom, radom na daljinu, geografskom ravnotežom te zapošljavanjem i integracijom osoba s invaliditetom;

14. konstatira da je, prema izvješću Suda, revizija postupaka zapošljavanja pokazala da procjena prijava u odnosu na kriterije prihvatljivosti nije uvijek bila dovoljno stroga, što je u jednom slučaju dovelo do nejednakog postupanja prema kandidatima; konstatira iz odgovora Agencije da ona prima na znanje to opažanje i obvezuje se na jednako postupanje prema svim podnositeljima zahtjeva;

15. napominje da se radno opterećenje Agencije znatno povećalo tijekom godina i da je ograničen broj zaposlenika i dalje jedan od glavnih izazova za Agenciju iz kratkoročne i dugoročne perspektive; prima na znanje da je Agencija očekivala da će se broj zaposlenih povećati na više od 300 do kraja 2020.; potvrđuje da povećanje broja zaposlenih podliježe odobrenju Parlamenta i Vijeća te da Agencija pokušava ublažiti učinak ograničenog broja osoblja ponovnim određivanjem prioriteta u pogledu zadaća i ubrzanim zapošljavanjem; ističe da se trenutačna praksa zapošljavanja osoblja potrebnog za provedbu nekog pravnog akta tek nakon što takav pravni akt stupi na snagu oslanjanja na to da će pripremne mjere za provedbu tog pravnog akta provoditi postojeći zaposlenici, čime se kapaciteti glavnog tima Agencije iskorištavaju do granica što predstavlja rizik od utjecaja na izvršavanje svakodnevnih zadaća Agencije; poziva Komisiju da dopusti ranije zapošljavanje dijela osoblja predviđenog u prijedlogu nekog zakonodavnog akta kako bi se Agencija mogla učinkovito pripremiti za provedbu tog pravnog akta;

16. prima na znanje poteškoće s kojima se Agencija susreće pri zapošljavanju kvalificiranog osoblja i zadržavanju tog osoblja tijekom duljeg razdoblja; naglašava važnu ulogu koju u tom pitanju ima godišnja odluka o korekcijskom koeficijentu koji se primjenjuje na plaće i mirovine dužnosnika i ostalih službenika Unije; ističe da se korekcijski koeficijenti znatno razlikuju od jedne države članice do druge, što ozbiljno utječe na sposobnost agencija koje se nalaze u državama članicama s nižim korekcijskim koeficijentima da zaposle i zadrže stručno osoblje i znanje; poziva Komisiju da razmotri mogućnost uspostave drugačijih korekcijskih koeficijenata ma temelju regionalne, a ne nacionalne procjene; ističe da su sjedišta agencija koje se nalaze u državama članicama s nižim korekcijskim koeficijentom često u glavnim gradovima u kojima su troškovi života i boravka daleko veći nego u drugim dijelovima tih država članica;

17. prima na znanje da, s obzirom na opseg i složenost njezina poslovanja, Agencija ne može izbjeći angažiranje privatnih izvođača i da Agencija koristi usluge 96 vanjskih pružatelja usluga, ne uključujući zaposlenike trgovačkih društava ugovorenih za potporu Agenciji u operativnom upravljanju postojećim sustavima ili za razvoj novih; prima na znanje da je Agencija 2019. zatražila odobrenje za dodatne članove osoblja (17 ugovornih djelatnika), ali da Komisija to nije odobrila; napominje da se ovisnost o privatnim izvođačima može smanjiti samo dodatnim znatnim povećanjem broja zaposlenika u Agenciji u odnosu na brojku u sadašnjem planu radnih mjesta;

18. prima na znanje da je Agencija donijela politiku o zaštiti dostojanstva osoba i sprečavanju uznemiravanja; prima na znanje da je, na zahtjev zaposlenika u listopadu 2018., Agencija 2019. pokrenula administrativnu istragu koja je završena u rujnu 2019. uz primjenu stegovne mjere; prima na znanje da je protiv te stegovne mjere podnesena pritužba i da je Agencija dala odgovor 3. kolovoza 2020.; napominje da je dotični član osoblja pokrenuo sudski postupak pred Općim sudom; poziva Agenciju da do lipnja 2021. izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o ostvarenom napretku i, ako je primjenjivo, korektivnim mjerama poduzetima nakon konačne odluke Općeg suda; prima na znanje da je na temelju podataka povjerljivih savjetnika tijekom 2019. prijavljeno devet slučajeva uznemiravanja, ali da za nijedan od tih slučajeva članovi osoblja nisu zatražili podršku u okviru službenih ili neslužbenih postupaka;

Javna nabava

19. prima na znanje da se, prema izvješću Revizorskog Suda, plaćanje od 284 000 EUR u vezi s „korektivnim održavanjem Schengenskog informacijskog sustava u radnom stanju" na temelju okvirnog ugovora („ugovor o korektivnom održavanju u radnom stanju Schengenskog informacijskog sustava") odnosilo na vremensko razdoblje koje nije obuhvaćeno trajanjem tog ugovora te stoga nije bilo u skladu s ugovornim odredbama; prima na znanje iz odgovora Agencije da se nalaz odnosi na produljenje korektivnog održavanja Schengenskog informacijskog sustava iz neizbježnih operativnih razloga što je već bilo uključeno u izvješće o računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za 2018. godinu te da nije bilo moguće poduzeti nikakve korektivne mjere;

20. napominje, u pogledu praćenja nalaza Suda za prethodnu godinu da se formula za evaluaciju utvrđena u natječajnim specifikacijama za ugovor o „korektivnom održavanju Schengenskog informacijskog sustava u radnom stanju" razlikuje od formule navedene u dokumentu s pitanjima i odgovorima za ponuditelje te da bi Agencija trebala ojačati unutarnje kontrole povezane s nabavom; prima na znanje da, prema naknadnoj ocjeni Agencije, *ex post* procjena nije primijenjena u okviru postupka javne nabave zbog nedostatka dodijeljenih ljudskih resursa, ali da je Agencija poduzela korake u cilju ublažavanja rizika koji je istaknut u promatranju povećanjem sposobnosti upravljanja ugovorima i dobavljačima te premještajem zaposlenika odgovornih za pripremu i evaluaciju natječaja na druge operativne zadatke;

21. konstatira, u pogledu praćenja nalaza Suda za prethodnu godinu, da je Agencija povećala cijene okvirnog ugovora bez njegove izmjene i produljila jedan posebni ugovor nakon isteka okvirnog ugovora; prima na znanje da je Agencija poduzela korake u cilju poboljšanja upravljanja ugovorima i dobavljačima;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa, etičnost i transparentnost

22. prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore u cilju osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa i zaštite zviždača; prima na znanje da je Agencija uspostavila pravila o sprečavanju i postupanju u slučaju sukoba interesa za zaposlenike; napominje da je Agencija 2019. organizirala jednu radionicu o etici i integritetu s naglaskom na zviždačima i prijevarama koje je održao predstavnik Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF), dvije radionice o etici i kodeks ponašanja o sprečavanju uznemiravanja i zviždača uz sudjelovanje povjerljivih savjetnika Agencije te tri radionice o upravljanju sukobima interesa; prima na znanje da je 2019. godine podneseno 106 izjava o financijskim interesima od strane zaposlenika koji su imenovani agentima ili verifikatorima u operativnim i financijskim kanalima te novih zaposlenika, od kojih je 21 osoba iskazala interes, te da je za jednog člana osoblja preporučeno da ne sudjeluje u nekoliko aktivnosti kako bi se poštovala pravila za sprečavanje sukoba interesa; napominje da se očekivalo da će upravni odbor u lipnju 2020. donijeti nova pravila o sukobima interesa koja bi se primjenjivala na sve zaposlenike Agencije, uključujući njezino više rukovodstvo; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnica do lipnja 2021. obavijesti o postignutom napretku;

23. ističe činjenicu da aktualni etički okvir koji se primjenjuje na institucije i agencije Unije trpi znatne nedostatke zbog njegove rascjepkanosti i manjka koordinacije među postojećim odredbama; ističe da bi se ta pitanja trebala riješiti uspostavom zajedničkog etičkog okvira kojim se jamči primjena visokih etičkih standarda za sve institucije i agencije Unije;

24. ističe da neki dužnosnici ispunjavaju izjave o nepostojanju sukoba interesa i pružaju samoocjenjivanje u pogledu poštovanja etičkih standarda; naglašava, međutim, da takve osobne izjave i samoocjene nisu dovoljne te je stoga potreban dodatan nadzor;

25. napominje da prema odgovoru Agencije ne postoji pravna obveza objavljivanja životopisa članova Upravnog odbora; u tom pogledu naglašava da bi agencije Unije trebale poslužiti kao primjer u pogledu transparentnosti i poziva članove Upravnog odbora da objave svoje životopise na internetskim stranicama Agencije; prima na znanje da će Agencija nastaviti poticati predstavnike upravnog odbora da dostave svoje životopise u cilju povećanja transparentnosti; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnica do lipnja 2021. obavijesti o postignutom napretku;

Unutarnje kontrole

26. prima na znanje da je Služba za unutarnju reviziju, kao rezultat revizije zapošljavanja osoblja, postupka zapošljavanja strukturnih pružatelja usluga i upravljanja njima te etičnosti u poslovanju Agencije iz 2019. zaključila dva „vrlo važna" pitanja; prima na znanje da će Agencija uspostaviti akcijski plan u vezi s preporukama; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o provedbi preporuka revizije;

27. prima na znanje, s obzirom na primjedbe i zapažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u vezi s otvorenim revizijskim preporukama da je na kraju 2019. stopa izvršenja revizijskih preporuka iznosila 62 % (21 od 34 preporuke); prima na znanje da su na kraju 2019. ukupno bile otvorene 32 preporuke, od kojih nijedna nije bila „kritična"; prima na znanje da je Agencija 2020. poduzela odlučne i hitne mjere usmjerene na rješavanje odgođenih preporuka, uključujući revidirane ciljane datume provedbe; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice do lipnja 2021. izvijesti o provedbi preporuka revizije;

28. prima na znanje da je Agencija početkom 2019. donijela i primijenila revidirani okvir unutarnje kontrole;

29. ističe važnost povećanja stupnja digitalizacije Agencije u pogledu postupaka unutarnjeg djelovanja i upravljanja; ističe da Agencija i dalje treba biti proaktivna u tom pogledu kako bi se pod svaku cijenu izbjegao digitalni jaz među agencijama Unije; međutim, skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih nužnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik u pogledu sigurnosti na internetu koja se odnosi na informacije koje obrađuje Agencija;

30. pozdravlja napore poduzete kako bi se povećala kibersigurnost i zaštita podataka Agencije;

Ostale primjedbe

31. prima na znanje da je uoči povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije Agencija obavila sve potrebne pripreme za odvajanje Ujedinjene Kraljevine i moguće brisanje podataka Ujedinjene Kraljevine iz Schengenskog informacijskog sustava i europske baze podataka o azilu u skladu s pravnim okvirom i kada je to njime propisano; prima na znanje da je Agencija provela potrebne pripreme za primjenu odredbi Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju ([3]) i odgovarajućih smjernica Komisije u pogledu sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine u upravljačkim tijelima Agencije, upravljanju ljudskim resursima, statističkim izvješćima i drugim relevantnim pitanjima;

32. pozdravlja aktivnu prisutnost Agencije na internetu u 2019.; potiče Agenciju da nastavi promicati svoj rad, istraživanja i aktivnosti kako bi povećala svoju vidljivost u javnosti;

33. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. ([4]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([3]) SL L 29, 31.1.2020., str. 7.
([4]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0215.